

Το κορυφαίο γεγονός της ανθρώπινης ιστορίας

/ [Γνώμες](#)

Η ενανθρώπιση του Θεού είναι το κορυφαίο γεγονός της ανθρώπινης ιστορίας. Είναι η δεύτερη επέμβαση του θείου Δημιουργού στην κτιστή δημιουργία. Η σάρκωση του Λόγου έγινε για την αναδημιουργία του κόσμου, την χριστοποίησή του και εν τέλει την θεοποίησή του.

Του Λάμπρου Σκόντζου- Θεολόγου - Καθηγητού

Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο «καλόν λίαν» (Γεν.1,31), με προεξάρχοντα τον άνθρωπο, ως την κορωνίδα και το επιστέγασμα των κτισμάτων Του. Η θεία δημιουργία, σύμφωνα με του Πατέρες της Εκκλησίας μας, δεν είναι αποτέλεσμα ανάγκης από μέρους του απόλυτα απαθούς Θεού, αλλά για να μοιραστεί τη δική Του μακαριότητα με άλλα όντα και κυρίως τις άυλες αγγελικές δυνάμεις και τον άνθρωπο. Ο κτιστός κόσμος είναι η υπέρτατη έκφραση της αγάπης του Θεού. Ιδιαίτέρως ο άνθρωπος είναι ο αποδέκτης της Θείας αγάπης, διότι αυτός μόνος χαρακτηρίζεται ως υιός Του, έχοντας την υιοθεσία Του, και γι' αυτό υπήρξε

καρπός ξεχωριστού τρόπου δημιουργίας, σε σχέση με τα άλλα δημιουργήματα.

Τόσο οι αγγελικές δυνάμεις, όσο και ο άνθρωπος, πλάστηκαν ελεύθερα όντα, δηλαδή πρόσωπα, οι οποίοι, όχι μόνον ήταν συγκεφαλαίωναν την άλογη και απρόσωπη κτίση, αλλά καλούνταν να την «λογοποιήσουν» και να την «προσωποποιήσουν». Όμως η ελεύθερη επιλογή τους να γίνουν φορείς του κακού και αρνητές του θελήματος του Θεού, και να επέσουν, έφεραν τρομερή αναστάτωση στον κτιστό κόσμο και ανέστειλαν την προοπτική της θεοποιήσεώς του. Η ανταρσία του Εωσφόρου και των αγγέλων του, και η πτώση του ανθρώπου, υπέταξε όχι μόνο τους ιδίους στη φθορά, αλλά και ολόκληρη την πλάση, η οποία «συστενάζει και συνωδίνει» (Ρωμ.8,22). Οι άνθρωποι «πάντες γαρ ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού» (Ρωμ.3,23), που σημαίνει ότι το φρικτό και μοιραίο γεγονός της πτώσεως απομάκρυνε τον άνθρωπο από Θεό και του στέρησε την υπέρτατη δωρεά της κοινωνίας μαζί Του. Στερημένος της δόξας του Θεού ο πτωτικός άνθρωπος περιέπεσε στην κατάσταση της έσχατης δυστυχίας και κακοδαιμονίας, διότι η ευτυχία και η πηγή των αγαθών είναι μόνον ο «Πατήρ των φώτων» (Ιακ.1,16). Αντίθετα η πηγή της δυστυχίας, της φθοράς και του θανάτου είναι ο διάβολος και η αμαρτία.

Παρά την ανταρσία του πλάσματός Του ο Θεός δεν άφησε το αγαπημένο Του πλάσμα. Ποιος θα μπορούσε να το σώσει; Ασφαλώς Αυτός που το είχε δημιουργήσει, ο Λόγος Του, δια του Οποίου «πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν» (Ιωάν.1,3). Η προαιώνια Θεία Βουλή είχε αποφασίσει να επιτελέσει τη σωτηρία του ανθρώπου και του κόσμου ο Υιός και Λόγος του Θεού. «Ἰδὼν ὁ Κτίστης ὁλλύμενον, τὸν ἄνθρωπον χερσὶν ὃν ἐποίησε, κλίνας οὐρανοῦς κατέρχεται· τοῦτον δέ ἐκ Παρθένου, θείας ἀγνῆς, ὅλον οὐσιοῦται, ἀληθείᾳ σαρκωθεὶς· ὅτι δεδοξασται», τονίζει ο ιερός υμνογράφος των Χριστουγέννων. Ο απόστολος Παύλος έγραψε πως «εν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων ουχ αρπαγμὸν ηγήσατο το εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' εαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι ευρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν εαυτὸν γενόμενος υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυροῦ» (Φιλιπ.2,6-8). Ὑστερα ἀπὸ προετοιμασία πολλῶν αἰώνων «ἦλθε το πλήρωμα τοῦ χρόνου» καὶ «ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υιοθεσίαν ἀπολάβωμεν. . . ὥστε οὐκέτι εἰ δούλος, ἀλλ' υἱὸς καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ» (Γαλ.4,4-7). Ο προαιώνιος Υιός και Λόγος του Θεού «σάρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (Ιωάν.1,14).

Ο άπειρος Θεός έγινε άνθρωπος προκειμένου να λυτρώσει τον άνθρωπο «εκ της

δουλείας του εχθρού». Για να είναι «η ειρήνη ημών, ο ποιήσας τα αμφότερα έν και το μεσότοιχον του φραγμού λύσας, την έχθραν, εν τη σαρκί αυτού τον νόμον των εντολών εν δόγμασι καταργήσας, ίνα τους δύο κτίση εν ευατώ εις ένα καινόν άνθρωπον ποιών ειρήνην, και αποκταλλάξη τους αμφοτέρους εν ενί σώματι τω Θεώ διά του σταυρού, αποκτείνας την έχθραν εν αυτώ» (Εφ.2.13-16). Στο θεανδρικό πρόσωπο του σαρκωμένου Λόγου έγινε η καταλλαγή μεταξύ Θεού και ανθρώπου και η άρση των ολέθριων συνεπειών της πτώσεως.

Η πρόσληψη της ανθρωπίνης φύσεως από τον Λόγο αποτελεί τον μόνο δυνατό τρόπο της σωτηρίας μας, διότι αυτή αναδημιουργήθηκε στο θεανδρικό πρόσωπό Του. Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός τονίζει σχετικά πως ο Ενανθρωπήσας Λόγος του Θεού «Μεταλαμβάνει του χείρονος, της ημετέρας φύσεως, ίνα δι' εαυτού και εν εαυτώ ανακαινίση μεν το κατ' εικόνα, και καθ' ομοίωσιν, διδάξη δε και ημάς την ενάρετον πολιτείαν, ταύτην δι' εαυτού ποιήσας ημίν ευεπίβατον, και τη της ζωής κοινωνία ελευθερώση της φθοράς, απαρχή γενόμενος της ημών αναστάσεως, και το συντριβέν και αχρειωθέν σκεύος ανακαινίση, ίνα της τυραννίδος του διαβόλου λυτρώσηται, προς θεογνωσίαν ημάς καλέσαι, και νευρώση, και παιδεύση δι' υπομονής και ταπεινώσεως καταπαλαίειν τον τύραννον» (Εκδ. Ορθ. Πίστεως 4,4.P.G.94,1108C). Επίσης ο Μ. Αθανάσιος τόνισε πως «Αυτός εστι Θεός σαρκοφόρος και ημείς άνθρωποι πνευματοφόροι. . . Αυτός ο αληθινός και φύσει Υιός του Θεού τους πάντας φορεί, ίνα οι πάντες τον ένα φορέσωμεν Θεόν» (ΒΕΠΕΣ 33,226). Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης τόνισε πως «Νυν ο επουράνιος και ημίν επουρανίους εποίησεν» (Γρηγ. Νύσσης, P.G.46,681D). Τέλος ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος τονίζει πως «Τό μέν, καταβῆναι δεῖ Θεόν πρός ἡμᾶς, τό δέ, ἡμᾶς ἀναβῆναι, καί οὕτω γενέσθαι κοινωνίαν Θεοῦ πρός ἄνθρώπους, τῆς ἀξίας συγκιρναμένης. Ἔως δ' ἂν ἑκάτερον ἐπὶ τῆς ἰδίας μένῃ, τό μέν, περιωπῆς, τό δέ, ταπεινώσεως, ἄμικτος ἢ ἀγαθότης καί τό φιλόανθρωπον ἀκοινωνήτον» (Λογ. εἰς τήν Πεντηκοστήν).

Ἐχουμε λοιπόν μαζί μας τον Εμμανουήλ «ὃ ἔστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός» (Ματθ.2,23), που σημαίνει πως από την αγία και ευλογημένη ημέρα της Γεννήσεως του Χριστού ο Θεός είναι μαζί μας «πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος» (Ματθ.28,20), προσφέροντας την υπέρτατη δωρεά της απολυτρώσεως σε όσους την αποζητούν με ταπείνωση και ειλικρίνεια.

Τα ερεβώδη σκότη της προχριστιανικής εφιαλτικής περιόδου τα διάλυσε ο νοητός ἥλιος της Δικαιοσύνης, ο οποίος είναι «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (Ιωάν.1,9). Ο αντίδικος διάβολος νικήθηκε κατά κράτος και το έργο του συντρίφτηκε. Κατά συνέπεια δε δικαιολογείται στους πιστούς κανενός είδους κατήφεια και απαισιοδοξία, διότι μας χαρίστηκε και πάλι η Εδέμ, την οποία είχαμε απολέσει. Τώρα έχουμε ανάμεσά μας «Παιδίον νέον τον

προαιώνων Θεόν», το Οποίο μας ανέσυρε από την άβυσσο της απώλειας και μας προορίζει να γίνουμε κατά χάριν θεοί, σύνθρονοι της αρρήτου μεγαλειότητας Του! Δόξα σ' Αυτόν!